

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ทิพวัลย์ มุลตระกูล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ทิพวัลย์ มุทธระกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารดี อนันต์นาวี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สถาพร เพชญนิกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารดี อนันต์นาวี)

.....กรรมการ
(ดร.สถาพร เพชญนิกุล)

.....กรรมการ
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ดร.สถาพร พงษ์พิบูล และ ดร.ชนวิน ทองแพง กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และนายภูษิต โภคพลากรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือตลอดมาจนประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับมหาบัณฑิต คุณค่าที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้แนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

ทิพวัลย์ มุลตระกูล

58920613: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาการบริหารงานวิชาการ/แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ทิพวัลย์ มูลตระกูล: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครู
 วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (PROBLEMS AND
 GUIDELINE FOR ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATIVE DEVELOPMENT OF
 TEACHERS UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
 OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภารดี อนันต์นารี, กศ.ด., สถาพร พงษ์พิบูล, ปร.ด.
 133 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร
 งานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .29-.84 และค่า
 ความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน การทดสอบค่าวิกฤติที่ (*t*-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way
 ANOVA) ทดสอบรายคู่โดยวิธี Scheffe's test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของ
 โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ จัดอบรมครู
 ในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และแนวทางการดำเนินการของ
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิค
 การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ คือ สืบหาความต้องการเอกสาร
 หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและจัดหาซื้อตามความต้องการ
 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนา
 คุณภาพการเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ ควรจัด
 อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและประเมินผล

58920613: MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION ; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEMS OF ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION/
THE GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATIVE
DEVELOPMENT OF TEACHERS

TIPPHAWAN MOONTRAGOON: PROBLEMS AND GUIDELINE FOR
ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATIVE DEVELOPMENT OF TEACHERS UNDER
THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY
COMMITTEE: PARADEE ANANNAWEE, Ed.D., SATAPORN PRUETTIKUL, Ph.D. 133 P.
2017.

This research aims to study problems and guideline for academic affairs administrative development of teachers under the rayong primary educational service area office 1. The sample consisted of academic affairs 144 teachers from schools under the rayong primary educational service area office 1. The research instrument employed for the data collection was a set of rating-scale questionnaires. Discrimination was .29-.84 and the coefficient reliability was .98. The statistics in the study were mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Scheffe's Test.

The results of the study were as follows:

1. The problems academic affairs administration of teachers under the rayong primary educational service area office 1 was rated at medium level.

2. The comparison of problems academic affairs administration of teachers under the rayong primary educational service area office 1 classified by the education level, experiences and school size in overall and each aspects were significant difference at the .05 level.

3. The guidelines for academic affairs administrative development of teachers under the rayong primary educational service area office 1 as follows; school development curriculum by teachers training about knowledge, aims structure, and guidelines to procedure curriculum, the development process learning by teachers training about instructional techniques, the development instructional media by needs documents curriculum, materials for learning survey, instruction for students and purchase on demand, research for education quality development, by school promote to research for development learning every subject learning, by workshops for knowledge, understanding about measurement and evaluation method.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียง.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	17
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	21
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ.....	44
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61

สารบัญ

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก.....	114
ภาคผนวก ข.....	118
ภาคผนวก ค.....	126
ภาคผนวก ง.....	131
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1..... 58
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของโรงเรียน..... 64
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวม 65
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา..... 66
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้..... 67
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้..... 68
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา..... 69
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้..... 70
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 71
10	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	73
12	74
13	75
14	76
15	77
16	78
17	79
18	79
19	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	81
เปรียบเทียบรายกลุ่มปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	81
21	82
ความถี่ และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา.....	82
22	83
ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้.....	83
23	83
ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ การเรียนรู้.....	83
24	84
ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา.....	84
25	85
ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้.....	85
26	127
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำนวน 38 ข้อ.....	127
27	132
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1.....	132

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2559 กำหนดเรื่องการศึกษาไว้ในมาตรา 50 ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาภาคบังคับที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายหรือจัดให้มีการศึกษาก่อนวัยเรียนที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาดนตรีและกีฬา และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และดำเนินการให้ผู้ด้อยโอกาสได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม สังกม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ที่กล่าวว่า สังคมทุกวันนี้และในอนาคตเป็นสังคมฐาน ความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศ สำคัญ คือ มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ โดยกำหนดการบริหารและจัดการศึกษาของรัฐ ไว้ในหมวด 5 มาตรา 39 ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 20) โดยการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ได้กล่าว

ไว้ว่า งานที่นับเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา คือ งานวิชาการ เพราะจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยส่วนร่วม คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข ตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะพยายาม กระทำทุกวิถีทาง เพื่อให้งานวิชาการของสถานศึกษาดำเนินไปด้วยวิธีการที่ถูกต้อง บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนธงชัย ที่จะนำเข้ามาซึ่งความสำเร็จของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 33)

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เป็นการบริหารที่มีความแตกต่าง จากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ เพราะโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากยังขาดศักยภาพ ทั้งด้านครู วัสดุครุภัณฑ์ การพัฒนาวิชาการ รวมทั้งมีความแตกต่างกันในคุณภาพและมาตรฐาน ของสถานศึกษา ซึ่งเกิดจากในโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ ได้ครบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 45-46) ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 17-23) พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์การสอน สื่อที่มีอยู่ไม่ตรงกับเนื้อหา ขาดความหลากหลายและทันสมัย โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีทักษะและคุณลักษณะที่รองรับเข้าถึง เพื่อสร้าง นวัตกรรมบริหารจัดการชั้นเรียนแนวใหม่ สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป้าหมาย คือ เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน จึงกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะ สำคัญของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี ตลอดจนเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลให้มี ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นทิศทาง ในการจัด ทำหลักสูตรภายในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทั้งนี้ การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหลักที่สำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับคุณภาพของนักเรียน โดยตรง ซึ่งจะต้อง รับผิดชอบร่วมกันทุกฝ่ายตั้งแต่ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ตลอดจนนักการภารโรงและเจ้าหน้าที่ ในสภาพปัจจุบันไม่สามารถใช้กิจกรรมต่าง ๆ จัดกิจกรรมให้สมบูรณ์ตามหลักสูตรได้ เนื่องจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร ทำให้ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการ จัดหลักสูตร อีกทั้งยังพบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดการเรียน การสอนแบบใหม่ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัญหาการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เริ่

ความสนใจของผู้เรียน การนิเทศของผู้บริหารยังไม่ตอบสนองความต้องการ และปัญหาในการเรียน การสอนบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กิจกรรมการเรียน การสอนยังไม่เหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารและครูไม่นำความคิดใหม่ ๆ ไปทดลองใช้ การวัดผล ประเมินผลของผู้บริหารยังไม่มีประสิทธิภาพ ครูยังขาดความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมิน ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541, หน้า 4)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary national educational test: O-NET) ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2558 พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าทดสอบความรู้ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.03 และในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.01 รวมทั้งคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่มสาระยังต่ำกว่าร้อยละ 50 และจากการดำเนินงาน ตามนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ที่ต้องการ ให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ประเมินผลการทดสอบระดับชาติทุกกลุ่ม สาระเพิ่มขึ้นนั้นเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญยิ่ง อีกทั้งภาพรวมการประเมินผลงานด้านวิชาการ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก เพราะนักเรียนมีพื้นฐานการเรียนรู้ก่อนเข้าไม่ถึง ปัญหาครอบครัวแตกแยก มีการอพยพย้ายถิ่นบ่อย การเรียนจึงไม่ต่อเนื่อง ปัญหาด้านการขาดความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ ของครู เพราะการนำสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางรายวิชายังไม่ตรงกับเนื้อหา ความสนใจ ของผู้เรียน การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาคล้ายกันยังไม่ดีเท่าที่ควร ในด้าน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมตัวชี้วัด ดังนั้น จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนที่ต้อง ดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้มีความเข้มแข็ง ด้านงานวิชาการ และสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและประสิทธิภาพควบคู่กันไป โดยการเน้นด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1, 2558)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ และเป็นแนวทาง ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่โรงเรียนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1

คำถามของการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 เป็นอย่างไร

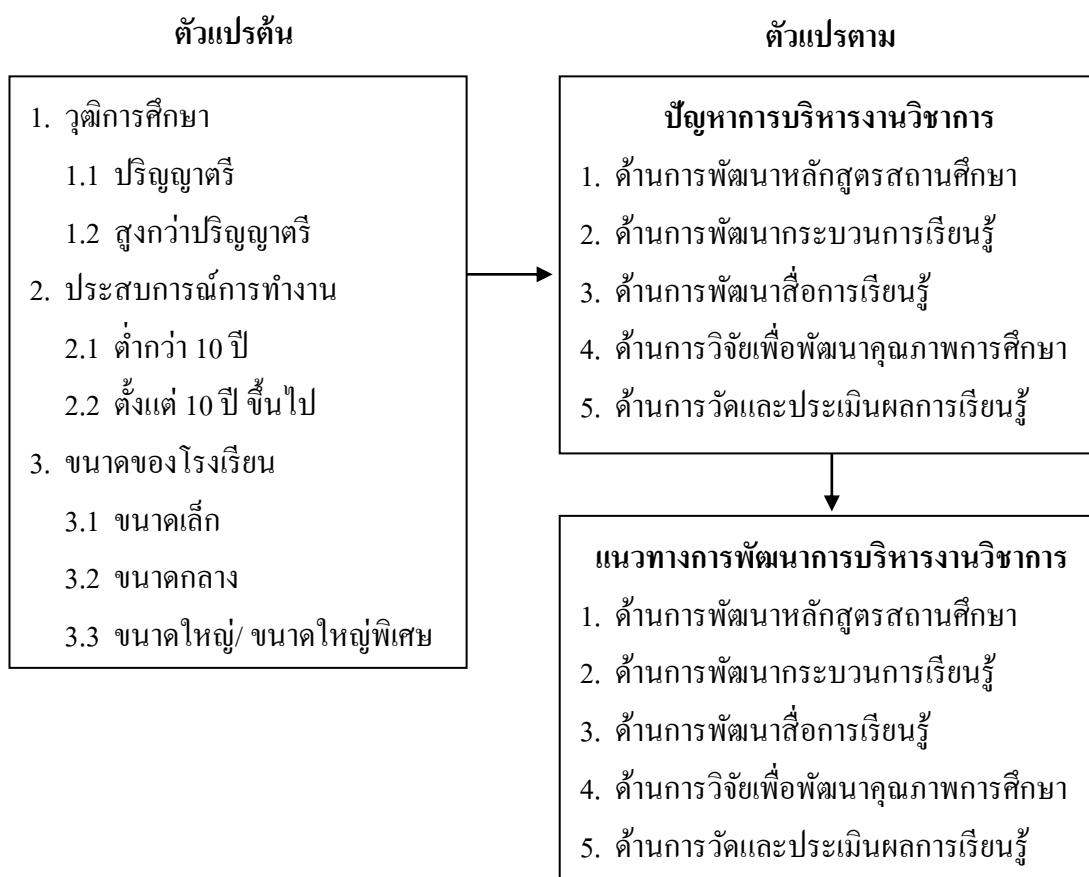
สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 ภายใต้ขอบเขตการบริหารงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ มีทั้งหมด 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 32) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกงานที่มีปัญหาในการดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 มาศึกษา

ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน แก้ไข และปรับปรุงปัญหาการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งการพัฒนางานวิชาการในแต่ละด้านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครู วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จังหวัดระยอง ตามขอบข่าย และแนวปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยพิจารณาจากด้าน ที่มีปัญหาวิจัยครั้งนี้ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงานบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 232 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงานบริหารวิชาการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ใช้ขนาดของ โรงเรียนเป็นเกณฑ์ การสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 วุฒิการศึกษา

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

3.1.3.1 ขนาดเล็ก

3.1.3.2 ขนาดกลาง

3.1.3.3 ขนาดใหญ่/ ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครู วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ประกอบด้วย

- 3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 3.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.2.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ข้อขัดข้อง อุปสรรคในการบริหารงาน วิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่ไม่บรรลุ ตามจุดมุ่งหมาย มี 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตร ไปใช้ การนิเทศติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนรู้และ นวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อเทคโนโลยี การประเมินและพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีกระบวนการ วิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจให้ครู เห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัด

การเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง แนวทางหรือวิธีการในการแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการของครูวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 116 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 86 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 30 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

4.1 ปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาย่อยในอุดมศึกษาต่อเนื่องจากมัธยมศึกษา

4.2 สูงกว่าระดับปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาย่อยในอุดมศึกษา ตั้งแต่ปริญญาโท และปริญญาเอก

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานของครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

5.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูวิชาการน้อยกว่า 10 ปี

5.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูวิชาการ ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจำแนกโรงเรียนตามจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่

6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง มีจำนวนนักเรียน 120 คน ลงมา

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง มีจำนวนนักเรียน 121-600 คน

6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง มีจำนวนนักเรียน 601-1,499 คน

6.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง มีจำนวนนักเรียน 1,500 คน ขึ้นไป

7. ครูวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากผู้บริหาร โรงเรียนให้ทำหน้าที่เป็น หัวหน้างานบริหารวิชาการหรือเป็นผู้นำเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล จัดการศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานประถมศึกษาของ เขต 1 ใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านฉาง อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านค่าย และอำเภอปลวกแดง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 (2558, หน้า 1) เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 โดยกำหนดหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประธานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประธาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประธาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาศึกษาเขตพื้นที่ การศึกษา
10. ประธาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ด้านการศึกษา
11. ประธานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นองค์การทางการศึกษา ที่ตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 33 วรรคสอง “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาการบริหารและจัดการการศึกษา ขึ้นพื้นฐานแบ่งเป็น เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา” และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 4 ให้แบ่งส่วนราชการเขตพื้นที่การศึกษา ออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา 5) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 6) กลุ่มบริหารการเงินและทรัพย์สิน และ 7) กลุ่มส่งเสริม สถานศึกษาเอกชน

การพัฒนาการจัดการศึกษาของอำเภอที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มี 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านฉาง และอำเภอปลวกแดง มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ อนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียน และสังคมภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีสติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยวิธีการหลากหลายที่จะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาไปสู่มาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานโรงเรียนตามระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศ สู่ประชาคมอาเซียน”

นิยามวิสัยทัศน์

1. องค์กรชั้นนำ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มีการบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเครือข่ายทางการศึกษา ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและการสื่อสารอย่างรวดเร็วทันสมัย

2. บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. บริการเป็นเลิศ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเต็มใจบริการงานในหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร

4. สู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ที่เน้นบริบทของประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา สังคม ประเพณีวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ อาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยน การแข่งขัน พร้อมสู่ประชาคมโลกต่อไป

ด้านพันธกิจ

1. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน เน้นการศึกษาสู่อาชีพ และมีศักยภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน

2. จัดระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย ตามหลักธรรมาภิบาล

3. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. พัฒนาศักยภาพให้เกิดความตระหนัก จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี

ด้านกลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการและด้อยโอกาส มีความรู้และมีทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูงและโลกของการทำงาน และได้กำหนดกลยุทธ์ จุดเน้นด้านผู้เรียน

1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล

2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์ รักษาชาติ ศาสน์

กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะ และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

3. นักเรียนที่มีความพร้อมพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

ในปีงบประมาณ 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้ดำเนินโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการสนองต่อจุดเน้นการดำเนินงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษารวมวัน

1. พัฒนากิจการศึกษารวมวัน ปีงบประมาณ 2558

2. พัฒนากิจการศึกษารวมวัน “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย”

3. วิทยุทดลองหลักสูตรการศึกษารวมวัน พุทธศักราช 2558

ด้านที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน (ASEAN curriculum sourcebook)

2. พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

ด้านที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนากิจการเรียนรู้อิง

1. พัฒนาวิธีสอนคณิตศาสตร์ (Concept mapping) สำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. พัฒนากิจการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง

3. พัฒนาชุดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการสืบเสาะ

ทางวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา

ด้านที่ 4 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. นิเทศพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนดีประจำตำบล

2. ยกระดับผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3. ยกระดับสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับทศวรรษที่ 21

4. ค่ายวิชาการภาษาอังกฤษแบบเข้มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5. ค่าใช้จ่ายภาษาอังกฤษแบบเข้มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5

6. ค่าวิชาการภาษาอังกฤษแบบเข้ม O-NET นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7. งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ครั้งที่ 64

ด้านที่ 5 การเร่งรัดการพัฒนาการอ่านออก เขียนได้ สื่อสารรู้เรื่อง

ด้านที่ 6 การส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลคุณภาพ

การศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน

1. การคัดเลือกและจัดทำคู่มือมาตรฐานกลางวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. พัฒนาคุณภาพการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน

3. ประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนปีการศึกษา 2557 (NT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)

4. ยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่ความพร้อมในการประเมินผลผู้เรียนนานาชาติ PISA

ด้านที่ 7 การส่งเสริมสนับสนุนการมีคุณธรรม จริยธรรม สามัคคีปรองดองสมานฉันท์ ภูมิใจในความเป็นไทย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริต

2. พัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3. ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

4. จัดทำคู่มือการจัดค่ายพัฒนาทักษะชีวิตพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ด้านที่ 8 การส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีความทัดเทียมสู่ประชาคมอาเซียน

และมาตรฐานสากล

1. พัฒนาคุณภาพ โรงเรียนดีประจำตำบล

2. พัฒนาคุณภาพวิชาการและผลงานของโรงเรียนในฝัน

3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

4. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

5. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

DLIT

6. ส่งเสริมความรู้การวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายสิ่งแวดล้อม

7. การพัฒนาศูนย์อาเซียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

8. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความเข้มแข็งตามกฎหมาย
พุทธศักราช 2553

9. การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21
ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

กลยุทธ์ที่ 2 ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียน
ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีเขตพื้นที่บริการ 5 อำเภอ
ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านฉาง และอำเภอปลวกแดง
มีสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 116 แห่ง ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการขยาย
โอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จึงกำหนด
จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ครูได้รับการพัฒนาความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติงานจริงและความช่วยเหลือ
อย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน
รับการพัฒนา

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยกย่อง
เชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม

4. องค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและการจัดสรรครู ทรัพยากร
และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาบรรจุใหม่ หรือย้ายไปบรรจุ
มีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของ โรงเรียน ชุมชนและสังคม

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กำหนดกรอบทิศทางการจัด
การศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
โดยกำหนดจุดเน้นด้านการบริการจัดการ ดังนี้

1. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาบริหารจัดการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์
เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน

2. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

ด้านจุดเน้น

สืบเนื่องจากนายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติ โดยมีนโยบายด้านการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเป็น 5 นโยบายทั่วไป 7 นโยบายเฉพาะ และ 10 นโยบายเร่งด่วน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้มีความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดจุดเน้นเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ในปีงบประมาณ 2558 โดยใช้งบประมาณที่ได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2558 ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้นำจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 จุดเน้น และในแต่ละจุดเน้นจะกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดังนี้

จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน

1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล
2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ประองคอง สามานฉันท์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม
3. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มศักยภาพ

เป็นรายบุคคล

จุดเน้นที่ 2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครูได้รับการพัฒนาความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพ มีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม
4. องค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมและการจัดสรรครู ตระหนักและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาบรรจุใหม่/ ย้ายไปบรรจุมีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของ โรงเรียน ชุมชน และสังคม

จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน
2. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, 2558, หน้า 20-23)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักและเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายไปสู่การมีคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 163) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

วันชัย ผลสมบูรณ์ (2548, หน้า 181) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ

วรรณวิสา สุชินัย (2552, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาตัวครูและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เป็นหัวใจและงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมทุกชนิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

อรดี ดาผา (2554, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่โรงเรียนได้จัดขึ้น ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เกิดทักษะ มีเจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ความสำคัญของงานวิชาการ

ภารกิจหลักหรืองานในสถานศึกษา แยกออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานบริหารทั่วไป และงานงบประมาณ ซึ่งงานที่นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา คือ งานวิชาการ เพราะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ซึ่งให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษา คือ ตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใด ดังนั้น ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสำคัญและทุ่มเทให้กับการบริหารงานวิชาการให้มากที่สุด ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 33) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่ให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 9) กล่าวถึงงานวิชาการเป็นงานที่ความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้

อรดี ดาผา (2554, หน้า 14) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นงานที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม จึงนับว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษา มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษา จะวัดได้จากความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่สนองความต้องการของผู้เรียน ด้วยความร่วมมือของชุมชนและท้องถิ่น ในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

Smith (1961, p. 170) ได้จัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรก จากงานอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้

1. วิชาการ ร้อยละ 40
2. บุคลากร ร้อยละ 20
3. กิจกรรมนักเรียน ร้อยละ 20
4. การเงิน ร้อยละ 5
5. อาคารสถานที่ ร้อยละ 5
6. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ร้อยละ 5
7. ชุรการ ร้อยละ 5

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียน ในการบริหารการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงาม ในทุกด้านและเป็นพลเมืองดีของสังคม เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร และจัดการให้มีคุณภาพและ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการโดยทั่วไป มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการให้การปฏิบัติงานบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะมีเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัชย์ (2545, หน้า 9) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality management) องค์ประกอบของคุณภาพ ที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนา ในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

- 3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้

การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม มักใช้สองคำนี้ควบคู่กัน คือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการ จึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ทัศน วงศ์ยืน (2553, หน้า 11-12) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของสถานศึกษา จึงควรมีหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. สถานศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน และการจัดประเมินผลการเรียนการสอน

2. สถานศึกษาต้องมีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการจะได้มีทิศทางพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน และไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน

5. สถานศึกษาต้องมีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงวางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

7. สถานศึกษาต้องสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

กาญจน์ เรืองมนตรี และชรินทร์ นามวรรณ (2554, หน้า 15-16) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการว่า ในการบริหารวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีครูผู้บริหารผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้ดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทุกระดับชั้นเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิด เพื่อให้การปฏิบัติบรรลุความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมาย คือ ผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้การส่งเสริมสนับสนุน และดูแลเอาใจใส่ ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องเข้าใจขอบข่ายของงาน เพื่อจะได้หาแนวทางในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับขอบข่ายของงานวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 7-10) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานด้านการเรียนการสอน

3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

4. งานวัดและประเมินผล

5. งานห้องสมุด

6. งานนิเทศภายใน

7. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน

8. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก, หน้า 32) กำหนดขอบข่ายการบริหารวิชาการในกลุ่มมือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลไว้ 12 ข้อ คือ

1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ

12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่น ๆ

ที่จัดการศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ

1.2 โครงการสอน

1.3 บันทึกการสอน

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2.1 การจัดตารางสอน

2.2 การจัดชั้นเรียน

- 2.3 การจัดครูสอน
- 2.4 การจัดแบบเรียน
- 2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2.6 การฝึกงาน
- 3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน
 - 3.2 การจัดห้องสมุด
 - 3.3 การนิเทศการสอน
 - 3.4 การวัดและประเมินผล

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางมาก และหากพิจารณาในส่วนที่เป็นลักษณะของงาน และจะมีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ขอบข่ายของงานวิชาการในโรงเรียนตามกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและใช้แก้ปัญหาให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 รวม 5 ด้าน ได้แก่

- 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก, หน้า 3) กล่าวว่า การนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องมีการประชาสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกสถานศึกษา

เบญจวรรณ สุธรรมรักษ์ (2546, หน้า 10) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ ปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ

วันชัย ผลสมบูรณ์ (2548, หน้า 14) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัยของผู้เรียน และความต้องการของสังคม เพื่อนำไปสู่ ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหารายวิชา สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน และการวัดผล ประเมินผล

เพียรพันธ์ สุทิน (2549, หน้า 2) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือ ข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละ บุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อเกิดการเรียนรู้ สะสม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในสถานศึกษา ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข

อรดี ดาผา (2554, หน้า 18) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนทั้งใน โรงเรียนและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนา ในทุกด้านให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 2) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น กำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นระดับชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาค ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 3-34) ได้กำหนดหลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ

และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียน เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อผลการเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง องค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้าน การเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุถึงที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ การสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกชั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร
- 2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

การแบ่งระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ประถมศึกษาปีที่ 1-6) การศึกษาระดับนี้ เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุล ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีทักษะในการคิดวิจารณ์ คัดสรรสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) การศึกษาระดับนี้ เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี มีทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง

2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค โดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค โดยมีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และเพิ่มเติมสถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้ ระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

ระดับมัธยมศึกษา ต้องจัดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

สำหรับเวลาเรียนเพิ่มเติม ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา และเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สถานศึกษาอาจจัดให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกๆระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศ ที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิค การประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมผลงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยครูผู้สอน เป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่างตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/ รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับ เขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการ โดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและ ดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการ จัดสอบ นอกจากนี้ ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ

เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

จากแนวคิดนักการศึกษาพอสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะหลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาคน ชุมชน สังคม ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง อีกทั้งมีกระบวนการบริหารจัดการการนำหลักสูตรไปใช้ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการพัฒนาตามกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มห้องเรียน จากการแนะนำของครู หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จะส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมหรือไม่ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 324-335) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง

การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน
ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม
ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศ
ที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนพัฒนาการเรียนการสอน
ร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

4. ส่งเสริมให้พัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนา
คนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และมีวัฒนธรรม
ในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียน
ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา
ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 20-21) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการ
สำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตร
ที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรร
กระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ
อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ
สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา
ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง
เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติจริง ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการกระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว จึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้อารมณ์และประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

4.1.2 กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.1.3 ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4.1.4 จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

4.1.5 จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4.1.6 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม
กับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

4.1.7 วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง
ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้
ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.2.4 มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

4.2.5 ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 282) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง
กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์
ประสบการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
และปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ
ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่ดีพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหา
สาระกิจกรรม ทั้งนี้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการ
เรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม
ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศ
ที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
ร่วมมือ หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

จากแนวคิดนักการศึกษาพอสรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการ
ที่สำคัญที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ครูจะต้องออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ
เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ มีการบูรณาการเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสม

กับสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของผู้เรียน เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจน การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด โดยครูจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียน มีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากในยุคปัจจุบันข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพการคิด ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

และการคิดอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ ควรเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 7-8) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง วิธีหรือกระบวนการ วัสดุของจริง เครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งมีสาระ ที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ จำแนกตามลักษณะได้ 3 ประเภท คือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระ ความรู้ต่างๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวสื่อพิมพ์ในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์ มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน นิตยสาร วารสาร บันทึกรายงาน ฯลฯ

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้ สื่อเทคโนโลยี ยังหมายรวมถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ฯลฯ

3. สื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากสื่อ 2 ประเภท ที่กล่าวไปแล้ว ยังมีสื่ออื่น ๆ เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหนังสือพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี สื่อดังกล่าว ได้แก่

3.1 บุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ซึ่งสามารถถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ไปสู่บุคคลอื่น เช่น บุคลากรในท้องถิ่น แพทย์ ตำรวจ และนักธุรกิจ

3.2 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ตัวผู้เรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ ปรากฏการณ์ และห้องปฏิบัติการ

3.3 กิจกรรม กระบวนการ หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียน กำหนดขึ้น เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ใช้ในการฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น บทบาทสมมติ การสาธิต การจัดนิทรรศการ การทำโครงการ และเกม ฯลฯ

3.4 วัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นใช้เพื่อประกอบ การเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ตาราง สถิติ รวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองทางวิทยาศาสตร์ และเครื่องมือช่าง

อรดี ดาผา (2554, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ และประสบการณ์ในการจัดทำ การเลือกใช้ การประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ ในสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัยไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

ความสำคัญของสื่อการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 24 วรรค 5 ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 19)

กิดานันท์ มะลิทอง (2545, หน้า 6-7) กล่าวว่า สื่อเป็นตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอด ความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 23) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการใช้สื่อการสอน มี 10 ประการ คือ 1) สร้างความรู้ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดแนวคิด และประสบการณ์ตรง มากขึ้น 2) ได้รับความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 3) ให้ผู้เรียนสามารถจำสิ่งที่ เรียนได้ในระยะยาว 4) นำสิ่งที่เป็นประสบการณ์ตรงจากแหล่งต่าง ๆ มาสู่ห้องเรียนได้มากขึ้น 5) สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนได้มากขึ้น 6) เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียน และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น 7) เสริมสร้างเจตคติต่อการเรียนรู้ 8) เป็นเครื่องมือที่ใช้

ทบทวนสรุปและทำให้เนื้อหาวิชาสัมพันธ์กัน 9) เสริมสร้างกิจกรรมที่แปลกออกไป และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ 10) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนเร็วขึ้น

การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 211-212) กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดการทำสื่อการเรียนรู้ ทำได้ดังนี้

1.1 ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเอง โดยใช้วัสดุท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้ ตลอดจนวัสดุที่จัดขึ้นมาในราคาถูก

1.2 ให้ผู้เรียนนักศึกษาจัดทำขึ้น และอยู่ในความแนะนำของครู

1.3 สื่อการสอนบางชนิด อาจได้รับการบริจาคจากองค์การหรือมูลนิธิต่าง ๆ ตลอดจนบริษัทห้างร้าน

1.4 สื่อการเรียนรู้ประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ราคาแพง สถานศึกษายังไม่สามารถจะจัดซื้อได้ ก็ใช้การยืมจากหน่วยงานอื่น ในกรณีที่เป็นต้องใช้ เช่น องค์การหรือสถานทูต เป็นต้น

1.5 สื่อการเรียนรู้บางประเภทไม่สามารถจัดทำขึ้นเองได้ แต่ต้องใช้เป็นประจำ ควรจะได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อนำไปซื้อไว้ใช้ และให้บริการแก่ครูผู้สอน

2. การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ มีหลายประเภท เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 ลักษณะวิชาที่สอนเป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการใช้สื่อชนิดใด จึงจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น

2.2 คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ การเลือกใช้เหมาะสมกับอายุ ระดับสติปัญญา ระดับชั้นเรียน เวลาที่เรียน ลักษณะของห้องเรียน

2.3 การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ในห้องเรียนที่มีผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนการสอน มีกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งครูผู้สอนสามารถจะจัดในลักษณะของสื่อประสม

วิธีการใช้สื่อประสม หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการจัดระบบนำเอาสื่อการเรียนรู้หลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และเป็นสื่อที่มีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนรู้อย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องดำเนินการ เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้เกิดการรับรู้ได้ดี โดยครูจะต้องผลิตสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนการสอนจัดให้มีเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติ และทัศนคติได้ตามที่ครูต้องการ รวมทั้งจะต้องมีการประเมิน และพัฒนาการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เป็นการวิจัยสภาพตามความเป็นจริง ปัญหาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และต้องการแก้ไข สิ่งที่สำคัญยิ่งในการวิจัย คือ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้แนวคิดทางวิทยาศาสตร์มาเป็นแนวทางในการวิจัย มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนดังนี้

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน คือ

1. ภาววิเคราะห์วิจัยการบริหารการจัดการ และพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน และสถาบันอื่น

เกรียงไกร ปิธิธรรมมัง (2551, หน้า 31) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเพื่อให้เกิดนวัตกรรม หรือวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อนำเอาผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้น

พัชรพงษ์ สุขแสง (2551, หน้า 24) กล่าวว่า แนวทางการปฏิบัติวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การศึกษา วิเคราะห์ การบริหารการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่งานวิจัยและงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงานและสถาบันอื่น

พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและ

ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ มาตรา 30 ได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา”

แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 85) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนาเป็นเรื่องที่พูดกันมานาน แต่อาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา เหตุผลที่ว่าเป็นเรื่องใหม่นั้น เพราะว่ามีผู้ทำกันน้อย การริเริ่มจึงเป็นภาระหนักสำหรับฝ่ายบริหาร แต่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การวิจัยเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ การบริหารการวิจัยและพัฒนาควรที่จะดำเนินการ ดังนี้ การกระตุ้นความสนใจ หรือการสร้างตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวที่จะเริ่มทำ การพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการวิจัย โดยการจัดหาสื่อต่าง ๆ ให้บุคลากรได้ศึกษา หรือการจัดประชุมเชิงวิชาการเชิงปฏิบัติการ การประชุมปรึกษา เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในด้านวิชาการ กำกับดูแลและส่งเสริมให้ดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะของงานวิจัย สนับสนุนให้มีการแสดงผลงานการวิจัยของสถานศึกษา และการวิจัยในชั้นเรียน

ประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์ (2545, หน้า 1) กล่าวว่า การที่จะพัฒนาบุคลากรทางการวิจัย ให้นำการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษานั้น จะมีจุดเน้นที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นและชุมชน การวิจัยจะมีส่วนร่วมในการจัดหาจุดที่ต้องการพัฒนาให้มีระบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กและเยาวชนที่เป็นผลผลิตจากการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะถือว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุด สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่นเดียวกับนานาชาติในระดับสากล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 16) เสนอแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. สํารวจแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง เพื่อศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับ สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

4. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า การนำวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ไปเป็นไปตามความแตกต่างของผู้เรียน โดยใช้วิธีการบวนการวิจัยที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถนำ ผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหากับผู้เรียน ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ทราบผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีผลสัมฤทธิ์เพียงใด ซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2545, หน้า 7) ได้กล่าวว่า วัดผลและประเมินผลถือเป็นกระบวนการ ที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่าผลการเรียนรู้ ตลอดจน ความพยายามต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรนั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด เพื่อที่จะนำผลประเมินที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 13) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตาม สภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงานจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 24-25) ได้สรุปวิธีการประเมินเพื่อตัดสินผล การเรียนการตัดสินผลการผ่านตามเกณฑ์การประเมินพิจารณา ดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
2. การประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์
3. การประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ปรียาพร อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 166) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลาย ๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้ง จะต้องอาศัยสิ่งต่างๆ ประกอบ ได้แก่ 1) ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบ 2) เกณฑ์การพิจารณาเพื่อจะใช้เป็นแนวทางหรือหลักในการพิจารณาว่า เก่ง อ่อน พอใจ ไม่พอใจ ผ่าน ไม่ผ่าน โดยนำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 3) การตัดสินใจเป็นการชี้วัดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

Taba (1963, p. 56) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการพิจารณาถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้ผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ธนาริพ พรกุล (2547, หน้า 92-93) ได้ให้หลักการประเมินผลการเรียนรู้ว่า เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ 6 ประการ ได้แก่

1. การประเมินผลต้องการความคิดที่ชัดเจน และมีการสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพ ผู้ที่คิดชัดเจนจะรู้ว่ากำลังประเมินอะไร และสามารถนำผลการประเมินสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ การเสนอผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปตัวเลขเท่านั้น ครูผู้สอนสามารถใช้คำ ภาพ ประกอบรูปภาพ ตัวอย่าง เพื่อแสดงความหมายของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้
2. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นเรื่องสำคัญ การประเมินระหว่างการสอนทุกวันอย่างต่อเนื่อง มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนอาจใช้การประเมินโดยถามคำถาม ตีความหมาย คำตอบ สังเกตการณ์ปฏิบัติ ตรวจการบ้าน ใช้แบบทดสอบสั้น ๆ หรือใช้วิธีอื่น ๆ
3. ผู้เรียนเป็นผู้ใช้ผลของการประเมิน ครูผู้สอนควรแจ้งมาตรฐานของพฤติกรรมที่มีคุณภาพที่ครูผู้สอนคาดหวังแก่ผู้เรียนตั้งแต่ต้น มีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ และแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบ ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจใช้ความพยายามเพื่อความสำเร็จ

4. สิ่ง que ประเมินต้องชัดเจน ต้องระบุได้ว่าต้องการประเมินอะไร ความรู้เนื้อหา วิธีแก้ปัญหา และการประเมินเรื่องนั้นมีตัวชี้วัดอะไร
5. การประเมินผลต้องมีคุณภาพสูง คุณภาพ ซึ่งหมายถึงดังต่อไปนี้
 - 5.1 สิ่ง que ประเมินชัดเจน
 - 5.2 ผลของการประเมินนำไปใช้ได้ประโยชน์
 - 5.3 วิธีการเหมาะสม
 - 5.4 การเป็นตัวแทนและอ้างอิงได้
 - 5.5 มีความเที่ยงตรงปราศจากอคติและการบิดเบือน
6. การแจ้งผลการประเมินเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และควรทำเป็นการส่วนตัวสำหรับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ครูผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือ

รูปแบบวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

हरรรษา นิลวิเชียร (2546, หน้า 187-188) ได้กล่าวถึงรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและการประเมินตามสภาพจริง เป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้ และเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัติ นำมาใช้เมื่อต้องการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จ การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสังเกตและการประเมินว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด สิ่งสำคัญในการประเมินแบบนี้ คือ ข้อตกลงด้านระดับมาตรฐานของการปฏิบัติ และการปฏิบัติที่เป็นจริงนั้นจะต้องกระทำในสถานการณ์ที่เป็นจริง ในปัจจุบัน การประเมินการปฏิบัติจะถูกนำมารวมกับแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง คือ การประเมินตามสภาพจริงผู้เรียนไม่เพียงแต่ต้องแสดงให้เห็นการเรียนรู้เท่านั้น แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้น ครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ความรู้ในสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นรูปแบบทางเลือกของการประเมินที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติในห้องเรียน วิธีการประเมิน ได้แก่ การถามคำถามปลายเปิด การจัดนิทรรศการ การสาธิตการปฏิบัติ การทำแฟ้มสะสมผลงาน ผู้สอนจะต้องประเมินคุณลักษณะที่หลากหลายนอกเหนือจากการประเมิน และจะต้องสอนแนวคิดมากยิ่งขึ้น เช่น เน้นสาระสำคัญ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ และทักษะการคิดในระดับสูง

การรายงานผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พิชิต ฤทธิจรูญ (2545, หน้า 270) ได้อธิบายถึงการรายงานผล การประเมินผลการเรียน ว่าเป็นการแจ้งผลการเรียนรู้และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียน ให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง ใช้เป็นข้อมูลสำหรับออกเอกสารหลักฐานการศึกษาสำหรับการตรวจสอบ ยืนยัน และรับรองผล การเรียน และวุฒิการศึกษาของผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ข้อมูลในการรายงาน ประเมินประกอบด้วย ข้อมูลการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ข้อมูลการประเมินผลระดับ สถานศึกษา ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ และข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ลักษณะของข้อมูลในรายงานการประเมิน อาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร คำหรือข้อความที่เป็นตัวแทน ระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการประเมินผล สรุปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน การรายงานผลการประเมินผลการเรียนมีเป้าหมายสำคัญ คือ ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบผล การเรียนนั้นไปใช้ประโยชน์สูงสุดต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบุคคลที่เป็นเป้าหมาย การรายงาน วัตถุประสงค์ของการใช้ และผลการประเมิน

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูจะต้องกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด ได้แก่ การประเมินจากการปฏิบัติและการประเมินตามสภาพจริง เพื่อค้นหาความสามารถที่แท้จริง ของผู้เรียน นำผลจากการวัดมาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งนำผลการประเมินที่ได้มาใช้ เป็นแนวทางในการแก้ไข และพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

จากการที่รัฐบาลได้ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ ในการศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการศึกษาก็ยังคงต่ำลงเรื่อย ๆ มีนักเรียน ประถมศึกษาทั้งที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนและจบการศึกษาระดับประถมศึกษาไปแล้วนั้น อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดคำนวณก็ไม่ได้ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวนั้น เป็นผลมาจาก การบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนเป็นตัวการสำคัญ เนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ที่จะจัดการ ควบคุม กำกับ ดูแล การจัดการศึกษาปัญหาที่เกิดจากผู้บริหาร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 305) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ต่อเมื่อมีการเตรียมการที่จำเป็นอย่างหนึ่ง คือ การเตรียมบุคลากรสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา อนันตชาติ (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถม ศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหา การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพียงสัตยูเทียะ (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 34) กล่าวว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จะมอบหมายงาน ให้ครูรับผิดชอบ ซึ่งครูก็มักจะไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง สอดคล้องกับ งานวิจัยของเจริญชัย กิตติพิรเดช (2544, หน้า 59) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัย ของประพันธ์ ปิยะสุข (2542) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถม ศึกษาทั้งอำเภอชะเมา จังหวัดระยอง พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีปัญหา การบริหารอยู่ระดับปานกลาง วาสนา สีลุน (2551, หน้า 79-80) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ไม่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ปล่อยให้เป็นที่ของครูเป็นปัญหาอันแรก เนื่องจากว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อ การจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น มุ่งเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 24) อีกทั้งการบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับ ครูผู้สอนโดยตรง เพราะถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติจริง คณะกรรมการเป็นเพียงผู้สนับสนุนการเรียนการสอน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 2) กล่าวว่า ปัญหาด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะจะต้องทำเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน แต่สถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร สอดคล้องกับสันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 19-20) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารจัดการเรียน การสอน คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ในทุกระดับการศึกษา ใช้รูปแบบเดิม ๆ มีการปรับปรุงน้อยมาก เนื่องด้วยขาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา มากกว่างานวิชาการ ซึ่งเป็นเครื่องบอกเหตุได้ว่างานวิชาการกำลังตกต่ำและด้อยคุณภาพ รวมทั้ง สถานศึกษาและชุมชนขาดความร่วมมือกัน ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2553, หน้า 10-15) กล่าวถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนี้ โรงเรียนไม่สามารถบริหารจัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนมีน้อยไม่ทันสมัย และไม่ครอบคลุมเนื้อหา ขาดอัตรากำลังการบรรจุ ครูขอย้ายจากที่เดิม จึงส่งผลต่อการจัดชั้นเรียน และการจัดครูเข้าสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญญา พงษ์ชัย (2553) ได้ศึกษา เรื่อง ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน คือ จัดครูเข้าสอน ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ อีกทั้งครูมีไม่เพียงพอกับชั้นเรียน ครูต้องสอนหลายชั้น ทำให้ไม่มี เวลาในการทำงานแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้เกิดจากครูผู้สอนมีไม่เพียงพอกับชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่ได้เรียนมา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากครูผู้สอนขาดการวางแผน ใช้รูปแบบ การสอนแบบเดิม ๆ คือ ครูผู้สอนจะคอยอธิบาย สอนให้ความรู้เพียงฝ่ายเดียว ทำให้ผู้เรียนเกิด ความเบื่อหน่ายไม่อยากจะเรียน รวมทั้งการขาดสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา มากกว่างานวิชาการ

ปัญหาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

เกสร ใจชื่น (2551, หน้า 94) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางสูงกว่าข้ออื่น คือ การออกแบบการใช้สื่อประกอบ แผนการจัดการสื่อประกอบการสอน โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กมักจะได้รับจัดสรรงบประมาณน้อย กล่าวคือ สื่อการเรียนการสอนนั้นมีหลายประเภท เช่น สื่อวัสดุ สื่อประเภทอุปกรณ์ และสื่อประเภท เทคนิควิธีการ ซึ่งสื่อแต่ละประเภทยังมีราคาค่อนข้างสูง ส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดใหญ่ก็จะมี ความพร้อมในเรื่องงบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จึงสามารถที่จะจัดหาสื่อประเภท ต่าง ๆ ได้ และส่วนหนึ่งมักจะจัดหาประเภทสื่อสำเร็จรูป เช่น ซี.ดี. จึงเป็นเหตุให้ครูไม่สามารถ ออกแบบสื่อได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐานข้อมูลการวิจัย การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550 อ้างถึงใน เกสร ใจชื่น, 2551) ที่ศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากถึงปานกลาง คือ ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรม จัดหาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ และประสาน ความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาการใช้สื่อและนวัตกรรม ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากถึงปานกลางทุกประเด็น

จิตมา วรรณศรี (2557, หน้า 61) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำความรู้ ข้อมูลสารสนเทศไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ นับเป็นทรัพยากรสำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อมีหลายประเภททั้งที่เป็นบุคคล สัตว์ สิ่งของ ทั้งที่มีอยู่ ตามธรรมชาติและที่ประดิษฐ์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิดานันท์ มะลิตทอง (2545, หน้า 6-7) กล่าวว่า สื่อเป็นตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายาลักษณ์ (2550, หน้า 109) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แนวทางพัฒนา ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อาจเกิดจากสื่อที่นำมาใช้สอนไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอน ขาดการออกแบบการใช้สื่อประกอบ ทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสร้างขึ้นเอง ปัจจัยด้านงบประมาณที่มีไม่เพียงพอ ครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจเทคนิควิธีการในการออกแบบสื่อการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ความต้องการใช้จริง ๆ

ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน (2544, หน้า 19-21) กล่าวว่า งานครูเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ จากศาสตร์และอาศัยศิลป์ในตัวคนมาผสมผสานจนได้เทคนิคที่สอดคล้องกับลักษณะของนักเรียน และทิศทางที่พึงประสงค์ การวิจัยจึงเป็นงานที่สำคัญเพื่อช่วยให้ครูสามารถนำไปปัญหาการเรียน ของนักเรียนและการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับสุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544, หน้า 4) ที่กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช่เรื่องยาก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ เกิดจากครูขาดความรู้ความเข้าใจ มองว่าการวิจัยเป็นเรื่องที่ยาก ต้องมีแบบแผนซับซ้อน ขาดแนวทาง หรือผู้ให้คำปรึกษา และครูไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะแยกงานวิจัยออกจากการจัด การเรียนการสอน

รัตนา แสงบัวเดือน (2545, หน้า 35) กล่าวว่า ปัญหาของการนำผลการวิจัยมาใช้ประสพ กับการไม่เข้าใจปัญหาที่แท้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของการปฏิรูปการเรียนรู้ ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ครูร้อยละ 50 ยังไม่เข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน และครูร้อยละ 65 ไม่ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากผู้บริหารสถานศึกษาเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดแหล่งศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า ปัญหาการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ประสบการณ์ ขาดเอกสาร ขาดความตระหนักและแนวทางในการทำวิจัย ส่งผลต่อประสิทธิผลของการทำวิจัย ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เกษร ใจชื่น (2551) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยระดับปัญหาสูงกว่าข้ออื่น คือ การส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง อาจเป็นเพราะการวัดผลประเมินผลที่โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการจะใช้ข้อสอบวัดผลและประเมินผล ความรู้ ความจำเป็น ส่วนใหญ่เพราะว่าการวัดและประเมินผลในปัจจุบัน โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ วัดผลและประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยครูผู้สอน จะเป็นผู้วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างเรียน ซึ่งครูอาจมีแบบทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนทั้งด้านความรู้ของเนื้อหาที่เรียน และด้านทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยมีได้ประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณ โฉม (2545, หน้า 95) ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ชีระ รุญเจริญ (2553, หน้า 10-15) กล่าวถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้ ครูผู้สอนขาดความสามารถในการสร้างเครื่องมือ การวัดและประเมินผล ไม่สะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน และครูขาดความเข้าใจในวิธีการและขั้นตอนในการจัดทำเอกสาร การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับของชัยญา พงษ์ชัย (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารการวัดและประเมินผล คือ เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ใช้ในโรงเรียนยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล รวมทั้งการขาดงบประมาณที่เพียงพอ ส่งผลให้การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ไม่ได้มาตรฐาน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา (2554) ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ไว้ในส่วนบทสรุปสำหรับผู้บริหารที่พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล มีดังนี้ ผู้บริหารควรมีการพัฒนา รูปแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตรงตามสภาพความเป็นจริง การจัดหาเครื่องมือและแนวทางการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับเขาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2554, หน้า 5-6) กล่าวว่า การวัดผล คือ กระบวนการบ่งชี้ผลผลิตหรือคุณลักษณะที่วัดได้จากเครื่องมือวัดผลประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างมีระบบ ดังนี้ยามว่า “การวัดผล” คือ การกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากคำนิยามดังกล่าวจะเห็นว่า การวัดผลเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งเน้นที่ปริมาณเป็นตัวเลขนอกจากการบรรยายในเชิงคุณภาพ เนื่องจากการวัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยปริมาณเป็นตัวเลขจะให้ผลลัพธ์ที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันถ้าเครื่องมือวัดผลนั้นมีมาตรฐาน และสอดคล้องกับอำนาจเถาตระกูล (2541, หน้า 83) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการตรวจสอบการเรียนการสอนที่ผ่านมาเพื่อสรุปหรือบ่งชี้ว่าผู้สอน และผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด การตรวจสอบจะต้องใช้กลวิธีหลายอย่างเป็นการยืนยันของผลที่ได้ว่าสามารถเชื่อถือได้แน่นอน และเป็นการสร้างความเป็นปรนัยให้กับผลที่ได้มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา พอสรุปได้ว่า ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เกิดจากการที่ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ทำให้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด และไม่ตรงตามสภาพความเป็นจริง ไม่มีเครื่องมือแนวทางการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน อีกทั้งผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลเท่าที่ควร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ อีกทั้งระดับการศึกษาในแต่ละระดับจะมีความเข้มของหลักสูตรและเนื้อหาการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายารัตน์ (2550, หน้า 93) ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาระหว่างครูผู้สอนที่มีวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกัน ด้านอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ จิตรตั้งตรง (2556) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาวิชาการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเมืองท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี พบว่า ความต้องการพัฒนาวิชาการของพนักงานครูเทศบาล จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน พนักงานครูเทศบาลที่มีวุฒิปริญญาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการพัฒนาวิชาการมากกว่าวุฒิปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา กิจพิศุทธิ์ (2548, หน้า 22 อ้างถึงใน เพียรพันธ์ สุทิน, 2549) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า ครูที่มีวุฒิปริญญาแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า วุฒิปริญญาตรีมีความแตกต่างกันในด้านการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ซึ่งครูที่มีวุฒิปริญญาสูงกว่าระดับปริญญาตรีต่างก็มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการและได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ เข้ารับการอบรมมากกว่าวุฒิปริญญาตรี

ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงานปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ เพราะเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ตามความเป็นจริงได้ดีขึ้น เพราะถ้าระยะเวลาในการปฏิบัติงานนานเพียงใด ย่อมส่งผลให้ประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้นไปด้วย ทำให้โอกาสที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้ตามที่ต้องการได้ ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กรนั้น ๆ อีกทั้งประสบการณ์การทำงานที่มากจะก่อให้เกิด

การเรียนรู้ แก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้อง รอบคอบและเหมาะสมก่อให้เกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนนท์ โอนนอก (2548) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอพัฒนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอพัฒนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาส เล็กโล่ง (2545) ได้ศึกษาความต้องการการช่วยเหลืองานวิชาการของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความต้องการช่วยเหลืองานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ฉายแก้ว (2540) ได้ศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 พบว่า ประสบการณ์ทางการสอนมีผลต่อการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ประสบการณ์มีความสำคัญยิ่งต่อครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูที่มีประสบการณ์ผ่านการสอนสามารถนำประสบการณ์มาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม กับผู้เรียน นำเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทุกด้าน จากครูเป็นศูนย์กลางเป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ อีกทั้งประสบการณ์ในการสอนของครู เป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ได้เป็นอย่างดี

ขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ เพราะเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็ก การได้รับการจัดสรรงบประมาณอาจจะไม่เพียงพอต่อการพัฒนาหรือการบริหารจัดการ บุคลากรไม่เพียงพอ ทั้ง ๆ ที่งานทุกงานเท่ากับโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แต่มีบุคลากรน้อยกว่า ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง ไม่ค่อยจะพบปัญหาเท่ากับโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้การบริหารจัดการงานของโรงเรียนดำเนินการไปได้ค่อนข้างดี และถ้ายังเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ก็มีความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร ทำให้การบริหารจัดการงานของโรงเรียนดำเนินการไปได้ด้วยดี และถ้ายังเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ก็มีความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากร ทำให้การบริหารจัดการงานของโรงเรียนดำเนินการไปได้ด้วยดี แต่ในทางกลับกัน ถ้ายังเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่อาจมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง

ก็เป็นไปได้ ถ้าผู้บริหารจัดการหรือดูแลไม่ดีและไม่ทั่วถึง ชงชัย สันติวงษ์ (2533, หน้า 194) สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย ผลสมบุญ (2548) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการพัฒนางานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช ทองพรม (2550) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากขนาดของโรงเรียนต่างกัน การระดมทรัพยากรสนับสนุนย่อมแตกต่างกัน ประสิทธิภาพของโรงเรียนก็แตกต่างกันด้วย

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ เนื่องจากความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ทำให้การบริหารจัดการงานของโรงเรียนล่าช้าได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ธนาวดี มณีเสวต (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามสายงานที่รับผิดชอบและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสายงานที่รับผิดชอบ โดยรวมแตกต่างกันในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านแตกต่างกันในระดับมาก และจำแนกประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันในระดับน้อย ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ที่ไม่แตกต่างกัน

ปิยนุช ทองพรม (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ช่วงชั้นที่สอนและขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางในการพัฒนา ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารงานวิชาการที่ดี

รัตนา อนันตชาติ (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาที่ปฏิบัติการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทร์ฉาวา แจ่มจรัส (2552) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทิพวรรณ ถนอมจิตพงษ์ (2554) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน ตรีศึกษา โรงเรียนกรุงเทพพิทยากร กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ควรมีการติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประสิทธิผลของการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

อรดี ดาผา (2554) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านสื่อการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูในกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับชั้นที่สอน ขนาดโรงเรียน วิชาเอก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นวุฒิการศึกษา มีความต้องการพัฒนางานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาฯ (2556) ได้ศึกษาปัญหาในงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาในงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ จิตรตั้งตรง (2556) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนางานวิชาการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการพัฒนางานวิชาการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนางานวิชาการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยพนักงานครูเทศบาลที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการพัฒนางานวิชาการมากกว่าวุฒิปริญญาตรี และพนักงานครูเทศบาลที่มีกับประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีความต้องการพัฒนางานวิชาการมากกว่าที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

งานวิจัยต่างประเทศ

Agthe (1980, pp. 3076-3077) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาท และหน้าที่ของครูใหญ่และครูในงานวิชาการพบว่า ครูใหญ่ยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอน ต้องจำเป็นคณะโดยมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ให้ความสำคัญต่อการนิเทศศึกษาน้อย ครูใหญ่และครูมีความเห็นว่า โครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตร

Mattox (1987, p. 6061-A) ได้ศึกษาถึงความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอิลลินอยน์ สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และการประเมินผลและต้องการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

Cave (1992, p. 996) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่น เปรียบเหมือนการนิเทศการสอน จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์การนิเทศการสอนของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษานอกเมืองรัฐนอร์ธเจอร์รี่ โดยใช้ประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศการสอน โดยเปรียบเทียบประเมินบทบาทในการนิเทศการสอน โรงเรียนในเมืองและนอกเมือง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นทักษะของครูใหญ่และวิธีการสำรวจการนิเทศโดยใช้

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย พบว่า ผู้บริหารมีทัศนคติต่อการนิเทศมาก ขณะเดียวกันทัศนคติก็เห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร

White (1993, pp. 238-239) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษากับ การบริหารหลักสูตรแบบผสมผสานพิเศษ พบว่า การนิเทศงานของครูใหญ่มีความสำคัญในระดับสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการศึกษาหลักสูตรพิเศษว่า การรับรู้จากครูในหลักสูตรปกติและหลักสูตรพิเศษเกี่ยวกับงานของครูใหญ่แตกต่างกัน คือ ครูใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการนิเทศ เช่น การสร้างบรรยากาศในทางที่ดี การพูดคุยกับผู้ปกครองที่เรียนหลักสูตรพิเศษ แต่จะไปเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การบริหารการเงินฝ่ายโรงเรียนของเด็กนักเรียน และประเมินผลต่อค่อนข้างน้อยผลการศึกษา พบสิ่งที่ดี คือ บทบาทครูใหญ่และการฝึกหัดครูในหลักสูตรปกติ การออกกฎหมายมีความสัมพันธ์กับการศึกษาหลักสูตรพิเศษ การปรับปรุงหลักสูตรในการสอน และการนิเทศครูที่สอน ในหลักสูตรพิเศษ

Chester (1996, pp. 286-288) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหาร การศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร มีสมรรถภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครู ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอน ในที่ประชุมจัดปฐมนิเทศ เพื่อช่วยเหลือครูใหม่หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรม ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน จ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

Crim (2006, p. 183) ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา มลรัฐเพนซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการพัฒนา การบริหารงานวิชาการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่จะสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตร

Brophy (2006, p. 171) ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานในการพัฒนางานบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดในการบริหาร งานวิชาการ คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพราะว่าครูมีงาน ในหน้าที่หลายอย่างนอกเหนือจากการสอนมีเวลาที่จะเตรียมจัดทำสื่อ น้อย และไม่มีความชำนาญ เรื่องการจัดหาสื่อจากคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ หรือการดำเนินงานวิชาการใน โรงเรียนยังมีปัญหาอุปสรรค ข้อบกพร่องต่าง ๆ ควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาหลายประการ และตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของ

กระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
จึงนำแนวคิดในการศึกษามาใช้แก้ปัญหา และเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครู
วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในครั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงาน
วิชาการ ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญเป็นงานหลักของ โรงเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น ส่งผลต่อการพัฒนา
สังคมและประเทศชาติได้ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสืบต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาได้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาจากประชากร ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 232 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การสุ่ม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	50	31
ขนาดกลาง	148	92
ขนาดใหญ่/ ขนาดใหญ่พิเศษ	34	21
รวม	232	144

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (Likert, 1987, p. 38) มี 5 ด้าน จำนวน 38 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีคำถามจำนวน 10 ข้อ
 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีคำถามจำนวน 11 ข้อ
 3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีคำถามจำนวน 5 ข้อ
 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีคำถามจำนวน 7 ข้อ
 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีคำถามจำนวน 5 ข้อ
- โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้
- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ ที่ศึกษานำมากำหนดเป็นนิยามศัพท์ เพื่อสร้างแบบสอบถาม
3. จัดทำร่างแบบสอบถามแล้วเสนอประธานคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ พิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และสำนวนภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเหมาะสม ความถูกต้องของเนื้อหา (Content validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก	หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์
อเนกสุข	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
ประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 นายภูษิต โภคพลากรณ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดมาบชลูด
จังหวัดระยอง

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกใช้เฉพาะข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยได้ค่าระหว่าง .67-1.00 และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับคะแนนรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) มีค่าเท่ากับ .29-.84

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือสอบถาม
2. ขอนหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ถึงผู้บริหารโรงเรียนในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถาม จำนวน 144 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้รับข้อมูลคืนทั้งหมด จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแยกการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ โดยนำคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 55-58)

4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยใช้ความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะทางวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

1. ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t -test)

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อผลการทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี Scheffe's test

4. ศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้ความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที (t -Distribution)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ
SS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean squares)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงเอฟ (F -Distribution)
f	แทน	ค่าความถี่
p	แทน	ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	102	70.83
สูงกว่าปริญญาตรี	42	29.17
รวม	144	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	63	43.75
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	81	56.25
รวม	144	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	31	21.53
ขนาดกลาง	92	63.89
ขนาดใหญ่/ ขนาดใหญ่พิเศษ	21	14.58
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูวิชาการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 70.80 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 และทำงานวิชาการในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 ขนาดเล็ก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวม

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 144		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.04	1.12	ปานกลาง	4
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.80	1.42	ปานกลาง	5
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.19	0.82	ปานกลาง	3
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.44	0.90	ปานกลาง	1
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.27	1.01	ปานกลาง	2
รวม	3.15	0.89	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<i>n</i> = 144		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	3.17	1.30	ปานกลาง	3
2. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.93	1.17	ปานกลาง	9
3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.02	1.21	ปานกลาง	6
4. การกำหนดสัดส่วน วิธีการเรียน เวลาเรียน ในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	2.88	1.21	ปานกลาง	10
5. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	3.19	1.28	ปานกลาง	2
6. ความสามารถของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน	3.21	1.32	ปานกลาง	1
7. ความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้	3.03	1.17	ปานกลาง	5
8. การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรชุมชน	2.94	1.21	ปานกลาง	8
9. มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยจัดให้มีการวิจัยติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3.02	1.21	ปานกลาง	6
10. การประเมินผลการใช้หลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา	3.08	1.38	ปานกลาง	4
รวม	3.04	1.12	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและ
รายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถ
ของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน การวิเคราะห์
หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2551 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การกำหนดสัดส่วน วิธีการเรียน เวลาเรียน ในการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	$n = 144$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ส่งเสริมหรือให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	2.83	1.47	ปานกลาง	4
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและยึดนักเรียนเป็นสำคัญ	2.77	1.51	ปานกลาง	9
3. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน	2.80	1.46	ปานกลาง	7
4. นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง	2.90	1.52	ปานกลาง	1
5. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่รู้	2.71	1.44	ปานกลาง	11
6. ส่งเสริมให้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง	2.82	1.49	ปานกลาง	6
7. ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้	2.84	1.48	ปานกลาง	3
8. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.79	1.50	ปานกลาง	8
9. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.82	1.48	ปานกลาง	5
10. ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือตามวิชาเอก	2.86	1.49	ปานกลาง	2
11. มีการนิเทศการสอนของครูแบบกัลยาณมิตร	2.76	1.52	ปานกลาง	10
รวม	2.80	1.42	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่อ

อยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้ฝึกทักษะ การคิด การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือ ตามวิชาเอก และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่รู้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	$n = 144$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานวิชาการ	3.17	0.97	ปานกลาง	3
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการ การเรียนรู้	3.40	1.10	ปานกลาง	1
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนางานด้านวิชาการ	3.36	1.16	ปานกลาง	2
4. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคลและ หน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้	3.10	0.95	ปานกลาง	4
5. ประเมินและพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	2.97	0.77	ปานกลาง	5
รวม	3.19	0.82	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และพัฒนางานด้านวิชาการ และส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานวิชาการ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ประเมินและพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 144		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	3.37	1.08	ปานกลาง	5
2. สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.31	1.01	ปานกลาง	7
3. สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.47	0.97	ปานกลาง	3
4. มีการบริหารจัดการครูให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน	3.36	1.00	ปานกลาง	6
5. สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	3.49	1.09	ปานกลาง	2
6. มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น	3.65	0.99	มาก	1
7. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น	3.45	1.06	ปานกลาง	4
รวม	3.44	0.90	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	<i>n</i> = 144		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา	3.31	1.05	ปานกลาง	2
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	3.23	1.05	ปานกลาง	4
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	3.18	1.13	ปานกลาง	5
4. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	3.31	1.20	ปานกลาง	3
5. พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	3.34	1.07	ปานกลาง	1
รวม	3.27	1.01	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา และครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของ โรงเรียน ดังตารางที่ 9-20

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		ระดับ	อันดับ	สูงกว่า		ระดับ	อันดับ
	<i>n</i> = 102				<i>n</i> = 42			
	\bar{X}	<i>SD</i>			\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.64	0.68	มาก	2	1.59	0.39	น้อย	5
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	3.28	1.34	ปานกลาง	5	1.65	0.83	น้อย	4
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.47	0.74	ปานกลาง	4	2.51	0.58	ปานกลาง	2
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.71	0.82	มาก	1	2.77	0.73	ปานกลาง	1
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.59	0.90	มาก	3	2.49	0.81	น้อย	3
รวม	3.54	0.74	มาก	-	2.20	0.36	น้อย	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ดังนี้

วุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนรายด้านอยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 102		<i>n</i> = 42			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.64	0.68	1.59	0.39	22.42*	.00
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.28	1.34	1.65	0.83	8.76*	.00
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.47	0.74	2.51	0.58	7.47*	.00
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.71	0.82	2.77	0.73	6.41*	.00
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.59	0.90	2.49	0.81	6.79*	.00
รวม	3.54	0.74	2.20	0.36	14.35*	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า		ระดับ	อันดับ	ตั้งแต่		ระดับ	อันดับ
	10 ปี				10 ปี ขึ้นไป			
	\bar{X}	SD			\bar{X}	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.68	0.89	มาก	4	2.54	1.02	ปานกลาง	4
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.37	0.35	มาก	1	1.58	0.27	น้อย	5
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.66	0.80	มาก	5	2.83	0.63	ปานกลาง	2
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.04	0.71	มาก	2	4.04	0.71	มาก	1
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.93	0.81	มาก	3	2.75	0.84	ปานกลาง	3
รวม	3.94	0.59	มาก	-	2.54	0.54	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับน้อยถึงมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10 ปี <i>n</i> = 63		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป <i>n</i> = 81		<i>t</i>	<i>p</i>
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.68	0.89	2.54		
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.37	0.35	1.58	0.27	51.50*	.00
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.66	0.80	2.83	0.63	6.80*	.00
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.04	0.71	2.97	0.75	8.60*	.00
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.93	0.81	2.75	0.84	8.47*	.00
รวม	3.94	0.59	2.54	0.54	14.73*	.00

**p* < .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการบริหารงาน วิชาการสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก		ระดับ	อันดับ	ขนาดกลาง		ระดับ	อันดับ	ขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ		ระดับ	อันดับ
	<i>n</i> = 31				<i>n</i> = 92				<i>n</i> = 21			
	\bar{X}	<i>SD</i>			\bar{X}	<i>SD</i>			\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.50	1.02	ปานกลาง	2	3.03	1.06	ปานกลาง	4	2.41	1.20	น้อย	3
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.17	1.65	ปานกลาง	5	2.91	1.33	ปานกลาง	5	1.81	0.96	น้อย	5
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	3.41	0.77	ปานกลาง	4	3.28	0.76	ปานกลาง	3	2.49	0.80	น้อย	2
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.52	0.93	มาก	1	3.58	0.84	มาก	1	2.69	0.81	ปานกลาง	1
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.49	1.12	ปานกลาง	3	3.45	0.79	ปานกลาง	2	2.15	1.00	น้อย	4
รวม	3.42	0.98	ปานกลาง	-	3.25	0.81	ปานกลาง	-	2.31	0.64	น้อย	-

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และรายด้านอยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	14.93	7.47	6.39*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	164.67	1.17		
	รวม	143	179.60			
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	25.72	12.86	6.88*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	263.72	1.87		
	รวม	143	289.44			
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	12.58	6.29	10.51*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	84.42	0.60		
	รวม	143	97			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	13.78	6.89	9.34*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	104.04	0.74		
	รวม	143	117.82			
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	30.93	15.47	18.87*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	115.61	0.82		
	รวม	143	146.54			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	17.93	8.97	13.00*	0.00
	ภายในกลุ่ม	141	97.23	0.69		
	รวม	143	115.16			

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบว่า ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe's test ดังตารางที่ 15-20

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 2.31	ขนาดกลาง 3.25	ขนาดเล็ก 3.42
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	2.31	-	0.94*	1.11*
ขนาดกลาง	3.25		-	0.17
ขนาดเล็ก	3.42			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
		2.41	3.03	3.50
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	2.41	-	0.62	1.09*
ขนาดกลาง	3.03		-	0.47
ขนาดเล็ก	3.50			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 1.81	ขนาดกลาง 2.91	ขนาดเล็ก 3.17
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	1.81	-	1.10*	1.36*
ขนาดกลาง	2.91		-	0.26
ขนาดเล็ก	3.17			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียน
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียน
ขนาดเล็ก โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/
ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 2.49	ขนาดกลาง 3.28	ขนาดเล็ก 3.41
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	2.49	-	0.79*	0.92*
ขนาดกลาง	3.28		-	0.13
ขนาดเล็ก	3.41			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 2.69	ขนาดเล็ก 3.52	ขนาดกลาง 3.58
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	2.69	-	0.83*	0.89*
ขนาดกลาง	3.52		-	0.06
ขนาดเล็ก	3.58			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลาง โดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ 2.15	ขนาดกลาง 3.45	ขนาดเล็ก 3.49
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ	2.15	-	1.30*	1.34*
ขนาดกลาง	3.45		-	0.04
ขนาดเล็ก	3.49			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียน
ขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษกับโรงเรียน
ขนาดเล็ก โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/
ใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ดังตารางที่ 21-25

ตารางที่ 21 ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา

แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	93	64.60	1
2. ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผน ร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร	9	6.30	3
3. ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	41	28.50	2
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	1	0.69	4

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทาง
การดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
เกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และผู้บริหารโรงเรียน คณะครูร่วมกัน
กำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ตารางที่ 22 ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แก่ครูในโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	44	30.60	2
2. จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม	90	62.50	1
3. ให้ครูเลือกสอนตามความถนัดของตนเอง	10	6.90	3
4. อื่น ๆ ไปรกระบุ	0	0	-

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ และให้ครูเลือกสอนตามความถนัดของตนเอง

ตารางที่ 23 ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ
การเรียนรู้

แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. สำรวจความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การจัด การเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและจัดหาซื้อตามความต้องการ	78	54.20	1
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการจัดการเรียนรู้	57	36.60	2
3. จัดประกวดสื่อการเรียนรู้	9	6.30	3
4. อื่น ๆ ไปรกระบุ	0	0	-

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ตรวจสอบความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและ จัดหาสื่อตามความต้องการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการจัดการเรียนรู้ และจัดประกวดสื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 24 ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	35	24.30	2
2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้	98	68.10	1
3. ครูดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้ง มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยของโรงเรียน	11	7.60	3
4. อื่น ๆ ไปรกระบุ	0	0	-

จากตารางที่ 24 พบว่า แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา และครูดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยของโรงเรียน

ตารางที่ 25 ความถี่และอันดับแนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธี และขั้นตอนการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือในการ วัดผลแบบต่างๆ	81	56.30	1
2. ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและเหมาะสมกับนักเรียน	38	26.40	2
3. ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็น แนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	25	17.40	3
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0	-

จากตารางที่ 25 พบว่า แนวทางการพัฒนางานบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและ
ประเมินผล การสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผล
ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับนักเรียน และร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้
เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์
การเรียนรู้

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1987, p. 38) มี 5 ด้าน จำนวน 38 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .29 ถึง .84 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .98 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 144 ฉบับ พบว่า แบบสอบถามที่แจกไปได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความถี่ (Frequency) การทดสอบค่าที (t -test) จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เมื่อผลการทดสอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี Scheffe's test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษา วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การกำหนดสัดส่วน วิธีการเรียน เวลาเรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหา จากประสบการณ์จริง ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือตามวิชาเอก และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่รู้

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนางานด้านวิชาการ และส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ประเมินและพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา และครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า

2.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี

2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูวิชาการที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

2.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหา การบริหารงานวิชาการมากกว่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่/ ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ และผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตร ไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ ร้อยละสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้ สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้ครูเลือกสอนตามความถนัด ของตนเอง

3.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละ สูงสุด เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สำรวจความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและจัดหาสื่อตามความต้องการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการจัดการเรียนรู้ และจัดประกวดสื่อการเรียนรู้

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุด เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้ครู ดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วม

ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา และครุดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยของโรงเรียน

3.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความถี่ร้อยละสูงสุด เรียงจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือ ในการวัดผลแบบต่าง ๆ ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร และเหมาะสมกับนักเรียน และร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้

อภิปรายผล

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่ค่อยมีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ ของแผน การนำหลักสูตรไปใช้จึงไม่มีประสิทธิภาพ และเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ในสังคม จึงนับว่างานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษาจะวัดได้จาก ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่สนองความต้องการของผู้เรียน (อรดี ดาผา, 2554, หน้า 14) อีกทั้งมีครูจำนวนมากที่ขอย้ายตามเหตุผลความจำเป็น จำนวนครูจึงมีอัตราไม่คงที่ การขาด ความชำนาญในการจัดทำหลักสูตรของครู และการนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้บริหารมีภารกิจนอกเหนือจากงานประจำมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาดวางแผน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และครูผู้สอนมีภาระงานพิเศษอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้กระบวนการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ การปฏิบัติงานจึงไม่สอดคล้อง กับบทบาทหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ พันธุ์แก่น (2557) ที่ได้ศึกษาปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิชาการปานกลาง ครูมีภารกิจงานนอกมากกว่างานการสอน ครูขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของครู ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่ค่อยบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชา พุ่มพวง (2559) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัญหาการบริหาร งานวิชาการตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชนพล ประจักษ์ (2554) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายด้าน พบรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โรงเรียนไม่มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนที่จะทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรประสบปัญหาในการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับพันธณี วิหคโต (2545, หน้า 12-19) กล่าวถึงปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนส่วนใหญ่ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีระยะเวลาเพียงพอในการจัดทำ ขาดบุคลากรในการจัดทำ ขาดความรู้ความเข้าใจ และความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานบางเรื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศสุดา บุญเกิด (2548, หน้า 59) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนยังไม่ครบทุกกลุ่มสาระ การบริหารจัดการหลักสูตรไม่เป็นระบบ ไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร เนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรมีมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ครูไม่เพียงพอ ไม่ครบชั้นเรียน ต้องรับภาระงานสอนหลายชั้นและหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำพิมพ์ (2552) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรที่มีอยู่เป็นการคัดลอกมาอย่างไม่ได้นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช ทองพรม (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่ได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง ครูผู้สอนสอนไม่ตรงตามวิชาที่ตนเองถนัดหรือตรงตามวิชาเอก รวมทั้งด้านการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 96) กล่าวว่า

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากประสบการณ์ การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ดีจำเป็นต้องอาศัยสภาพการณ์สนับสนุนหลายอย่าง ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องหาทาง ให้นักเรียนได้ผ่านประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด และเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตยา รอดรัตน์ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิจารุณี เจริญชาติ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า มีปัญหาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ใน ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง (2559) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะยังขาดการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการ การเรียนรู้ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนางานด้านวิชาการ และส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้อง กับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 2) กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาจุดเน้น การพัฒนาผู้เรียนด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ ตามความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลาย จัดแหล่งเรียนรู้ และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชัน แซ่เตียว (2552) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังน้ำเย็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ มีปัญหาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกสร ใจชื่น (2551, หน้า 94) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาไม่มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น ขาดการสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษา ไม่นำผลการวิจัยไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับรัตนา แสงบัวเดือน (2545, หน้า 35) กล่าวว่า ปัญหาของการนำผลการวิจัยมาใช้ประสบกับการไม่เข้าใจปัญหาที่แท้จริงเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายารัตน์ (2550, หน้า 53) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้น โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติารีย์ ไชยชิน (2556, หน้า 64) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ ไชยโกฏี (2553, หน้า 88) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนบางส่วนยังไม่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ขาดการบันทึกการเก็บข้อมูล การเผยแพร่งานวิจัย และในสถานศึกษาขาดครูที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิจัย

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่มีคู่มือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ทำให้ส่งผลต่อการพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนม์ผศุตม์ พัฒพันธ์ (2557) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ทำให้การวัดผลประเมินผลแต่ละวิชาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โรงเรียนไม่มีการจัดอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดผลประเมิน อีกทั้งข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน และไม่ครอบคลุมเนื้อหา สอดคล้องกับงานวิจัยของชัชฎาภรณ์ ไชยฤทธิ์ (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระของ เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวิมล เนียมโสภา (2555) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดมโนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าวุฒิการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิทางการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการศึกษาที่สูงกว่า ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติและทักษะในการบริหารงานวิชาการ นอกจากนี้ การศึกษาในแต่ละระดับจะมีความเข้มของเนื้อหาสาระวิชาการที่แตกต่างกันออกไปตามวุฒิการศึกษา ที่เรียนมา จึงส่งผลให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ น้อยกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิจารุณี เจริญชาติ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนดา โต้ะมีเลาะ (2554, หน้า 81) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 (2) สำนักงานเขตหนองจอกสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญา รักษาพันธ์ (2551, หน้า 60) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครู สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพนักงานครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าพนักงานครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ยังขาดทักษะประสบการณ์ และไม่เห็นความสำคัญของปัญหาการบริหารงานวิชาการเท่าที่ควร

เพราะส่วนใหญ่จะมองว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งในยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย อีกทั้งครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ยังขาดทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน บางคนสอนไม่ตรงวิชาเอก สอนหลายวิชา และการเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองไม่สม่ำเสมอ ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่วนใหญ่ไว้วางใจให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานมาก มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสังวาล หรั่งพิมาย (2555, หน้า 107) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร พลอยบ้านแพ้ว (2555, หน้า 79) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระแก้ว เขต 9 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร แทนทด (2556, หน้า 85) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีบุคลากร ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ มีครูผู้สอนจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ครูมีงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายมากทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เต็มที่ งบประมาณที่ได้รับมีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อและเทคโนโลยี งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนตรงตามวิชาเอก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ปัญหาการบริหาร

งานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชฎาภรณ์ สนิมกล้า (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย หมั่นนาท (2557, หน้า 98-99) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา สุขอุดม (2558, หน้า 61) พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตถิ่นวิรัช จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนกร แนวน้ำพอง (2552, หน้า 81) ได้ศึกษาปัญหาและ แนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ปัญหา การปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียน ขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า

5.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และผู้บริหารโรงเรียน คณะครูร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูไม่ค่อยได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตร อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขณะเดียวกันครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการร่วมกันวางแผน เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายรัตน์ (2550, หน้า 94) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และวางแผนร่วมกันในการนำ หลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ควรส่งเสริมให้คณะครู มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์

สุทธิรัตน์ (2545) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ การสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนร่วม การนำเสนอนวัตกรรมที่น่าสนใจและการให้ผู้มีส่วนร่วมได้รับผิชอบและมีความเป็นเจ้าของ ซึ่งจะมีปัจจัยสนับสนุนจากการใช้รูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ การสร้างบรรยากาศของโรงเรียนที่เอื้ออำนวย มีบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการสนับสนุนทั้งทรัพยากรและข้อมูลเพียงพอ มีการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งมีการวางแผนที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้จะส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

5.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูใน โรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และให้ครูเลือกสอนตามความถนัดของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูได้จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องให้ครบตามองค์ประกอบของแผน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัสศรี เจริญรัตน์ (2552) พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาให้ความรู้หรือจัดส่งเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานอื่น ๆ เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียนและกำกับติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับภารดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 282) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

5.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ สำรวจความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและจัดหาซื้อตามความต้องการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการจัดการเรียนรู้และจัดประกวดสื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนไม่มีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเท่าที่ควร และที่สำคัญการที่ครูไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดทำสื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา

สาระการเรียนรู้ ทำให้สื่อที่ใช้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ พันธุ์แก่น (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน เขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 7-8) กล่าวว่า สื่อเป็นวิธีหรือกระบวนการ วัสดุของจริง เครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียน การสอน ซึ่งมีสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักสูตร สอดคล้องกับจินานันท์ มะลิทอง (2545, หน้า 6-7) กล่าวว่า สื่อเป็นตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาลินี ฉายาลักษณ์ (2550, หน้า 109) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 แนวทางพัฒนา ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยา จุลละมณฑล (2557) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนกลุ่มเมือง ฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ควรสำรวจ ความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การสอน วัสดุฝึกสำหรับนักเรียน และจัดหาจัดซื้อ ตามความต้องการ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนและ ควรสร้างแรงจูงใจให้กับครูในการจัดประกวดสื่อการเรียนการสอน

5.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 3 อันดับแรก

ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา และครูดำเนินการวิจัยโดยใช้ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่ผลงานวิจัยของ โรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนยังไม่มีผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรม การเรียน และเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น ครูผู้สอนไม่สามารถ นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (5) ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ครูผู้สอนและ

ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” สอดคล้องกับงานวิจัยของมณีรัตน์ พันธุ์แก่น (2557) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยของตนเองมาพัฒนาการเรียนการสอนและควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์หรือประสานขอความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการเผยแพร่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดรุ้ง งามกิ่ง (2558) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า โรงเรียนจะต้องมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ จากนั้นก็ควรทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญ และมีโอกาสในการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่สำคัญทางโรงเรียนจะต้องเป็นฝ่ายสนับสนุน นิเทศ ติดตาม เพื่อจะได้เป็นกำลังใจให้ครูทำวิจัยให้สำเร็จ และสามารถนำผลการวิจัยแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

5.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและประเมินผลการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับนักเรียน และร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรทางการศึกษายังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การออกแบบการวัดและประเมินผลดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานตัวชี้วัดการเรียนรู้เท่าที่ควร ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการให้ความรู้ โดยจัดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมเพิ่มความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินตามสภาพจริง โดยวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน โดยมุ่งปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ไปเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับกิตติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 107) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนว่าเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน เพราะการวัดผลและประเมินผลการเรียนนั้นมีประโยชน์ เพื่อเป็นการปรับปรุงการสอนของครู ปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน และปรับปรุงระบบการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 109) พบว่า การวัดผลประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอน เพราะการวัดผล และประเมินผลจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ครูนำไปพิจารณาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (2558) ที่มุ่งส่งเสริมให้ครูศึกษาพฤติกรรม ของผู้เรียน โดยตลอด รู้จักและเข้าใจผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี สามารถสร้างเครื่องมือการวัด และประเมินผลให้ครอบคลุม การประเมินผลตามสภาพจริงไม่เน้นเฉพาะวิชาพื้นฐาน แต่จะเน้น การประเมินทักษะในการทำงานของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา การแสดงออกที่เกิดจาก การปฏิบัติในสภาพจริง ครูผู้สอนมีการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา และโรงเรียนมีระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของ สถานศึกษา มีระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินผู้เรียน ได้ ตามสภาพจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการใช้ผลการวิจัย

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมและจัดอบรมให้ครูสามารถ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีการจัดสัมมนาวิเคราะห์หลักสูตรระหว่างครูผู้สอน อีกทั้งบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรภายนอก ร่วมกันประเมิน และพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ได้อย่างสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริง ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือตามวิชาเอก จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อและพัฒนา งานด้านวิชาการ เพื่อให้ครูสามารถผลิตสื่อได้ด้วยตนเองและตรงตามความต้องการของนักเรียน

รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มเครือข่าย

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้ทำการวิจัยที่นำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการให้ครูได้เผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น การใช้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสร้างแรงจูงใจให้กับครูผู้สอน เพื่อให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการสอดแทรกให้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน โดยการจัดอบรม สัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลประเมินผล นำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง

6. ครูวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต่อไป

7. ครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งครูได้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาด้านวิชาการ และให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานวิชาการของโรงเรียนมากขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น

8. โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังนั้น โรงเรียนจะต้องระดมทรัพยากรจากชุมชนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านแหล่งเรียนรู้ ประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และรัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อจ้างครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะทำการศึกษาวิจัยต่อไปดังนี้

1. คว้ารศัษาป้จจ้ยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชากรของครุวิชากร สังกัดสำนักรงานเขตพ้ันที่การศัษาประถมศัษาระของ เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาเพื่อคุณภาพการศัษา
2. คว้ารศัษาปัญหาการบริหารงานวิชากรของครุวิชากร ที่มีวุฒิการศัษาปริญญาตรี และครุวิชากรที่มีประสบการณ้การศอนต่ำกว่า 10 ปี สังกัดสำนักรงานเขตพ้ันที่การศัษาประถมศัษาระของ เขต 1 โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ
3. คว้ารศัษารูปแบบการบริหารงานวิชากรของโรงเรียนขนาดเล็กร สังกัดสำนักรงานเขตพ้ันที่การศัษาประถมศัษาระของ เขต 1

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2545). หนังสือและเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). คุณภาพของครูสู่คุณภาพแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). คู่มือพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2541. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). ชุดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 เรื่อง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ชุดที่ 13. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). คู่มือฝึกอบรม ICT เพื่อการเรียนการสอนสำนักงานเทคโนโลยี
เพื่อการเรียนการสอนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ:
ที.เอส.บี. โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และชรินทร์ นามวรรณ. (2554). การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรม
การจัดการเรียนรู้. ม.ป.ท.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2545). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- กิติมา ปรีดีดิถ. (2532). กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:
อักษรบัณฑิต.
- กฤตยา จุลละมณฑล. (2557). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเมือง
ละโว้เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละโว้เขต 1.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เกื้อกูล แสงพริ้ง. (2541). การศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาละเชิงเทรา เขตการศึกษา 12. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกสร ใจชื่น. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกรียงไกร ปรีธรรมมิ่ง. (2551). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว ตามทัศนะของนักเรียน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ฉาวา แจ่มจำรัส. (2552). ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละเชิงเทรา เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัสศรี เข็นรัตน์. (2552). ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาดำบลหนองหัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จุฬา คชเดช. (2556). ปัญหาในงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจริญชัย กิตติพิรเดช. (2544). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัชฎาภรณ์ ไชยฤทธิ์ (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชญญา พงษ์ชัย. (2553). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2545). การพัฒนากระบวนการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตร สำหรับคณะกรรมการหลักสูตรของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชฎาภรณ์ สนิมคล้า. (2553). ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาลินี ฉายรัตน์. (2550). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2545). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชนม์ผศุตม์ พัฒพันธ์. (2557). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตาธิปไตย ไชยชิน. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชนน พล ปะจัน. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดือนดา โต๊ะมีละ. (2554). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนที่ 40 (2) สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนีย์ วงศ์เย็น. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: คณะบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการสอน.
- ทิพวรรณ ถนอมจิตพงษ์. (2554). ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนกรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพพินทยา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ทิตินา แคมมณี. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนกร แนวน้ำพอง. (2552). *ปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาธิป พรกุล. (2547). *แคตส์: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาวดี มณีเสวต. (2550). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *รายงานวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2533). *พฤติกรรมบุคคลในองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธำรง บัวศรี. (2545). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว. (2555). *ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สระแก้ว เขต 9*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรือน ศรีเหรียญ. (2542). *การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดคล้องแทรกเชิงเส้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจวรรณ สุธรรมรักษ์. (2546). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ประพันธ์ ปิยะสุข. (2542). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาส เล็กโล่ง. (2545). *ความต้องการการช่วยเหลืองานวิชาการของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยนุช ทองพรหม. (2550). *ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พัชรพงษ์ สุขแสวง. (2551). *ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิจารุณี เจริญชาติ. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิศสุดา บุญเกิด. (2548). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพรรณ จิตรตั้งตรง. (2556). *ความต้องการพัฒนางานวิชาการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพียรพันธ์ สุทิน. (2549). *ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2*. กรุงเทพฯ: การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน สถาบันปกเกล้า.

- เพียงเพ็ญ เพียงสัณฐิเยะ. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพะยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พันธณีษ์ วิหคโต. (2545). *กระบวนการเรียนรู้*. วารสารวิชาการ 7(3), 40-49.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- ภิญญา รักษาพันธ์. (2551). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของพนักงานครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีรัตน์ พันธแก่น. (2557). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางนา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานะ อรุณโณ. (2545). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2554). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา แสงบัวเดือน. (2545). 2 ปี กับการปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารวิชาการ*, 5(9), 52-54.
- รัตนา อนันตชาติ. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- วันชัย ผลสมบูรณ์. (2548). *ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วรรณวิสา สุจินัย. (2552). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 5. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา สีลุน. (2551). ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร แทนทด. (2556). ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริมล เนียมโสภณ. (2555). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สังวาล หรัยพิมาย. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอลำสนธิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บัณฑิต.
- สร้อยญา สุขอุดม. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตอินทร์วิเศษ จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนประสบการณ์ตรงของครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

- สุรัตยา รอดรัตน์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตอำเภอ โป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมใจ ไชยโกฏี. (2553). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย คำพิมพ์. (2552). แนวทางการบริหารงานวิชาการ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองบง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพร นายแก้ว. (2540). การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 กรณีศึกษากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองการนิเทศภายใน
โรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). ยุทธศาสตร์การวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และจุดเน้น และประเด็นการวิจัย
ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ:
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2558). รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี.
ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาดูด้วยตนเอง
หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
พัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษา ปีงบประมาณ
2547. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา. (2554). *สรุปผลการประเมินคุณภาพ
ภายนอก รอบ 2 (พ.ศ. 2548-พ.ศ. 2553)*. เข้าถึงได้จาก www.onesqa.or.th
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รายงานสรุปผลการสัมมนา เรื่อง กรอบทิศทางการวิจัย
ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฮาซัน พรินต์ติ้ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *แนวทางการดำเนินงาน โครงการวิจัย และพัฒนา
การส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน. ใน เอกสารประกอบการประชุมสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน
โครงการวิจัยและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่าย การเรียนรู้ของครูและบุคลากร
ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและ
พัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2542 และแก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. เข้าถึงได้จาก [http://www.onec.go.th/ Act/ law2542/
index_law2542.htm](http://www.onec.go.th/ Act/ law2542/ index_law2542.htm)
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่ปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2546). *การพัฒนาหลักสูตร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการและการปฏิบัติ*.
ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- หยาดรุ้ง งอนกิ่ง. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อัญชัน แซ่เตียว. (2552). *ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังน้ำเย็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- อภิชา พุ่มพวง. (2559). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อนนท์ โอนนอก. (2548). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเขตกิ่งอำเภอพัฒนานิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *การวิจัยของครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อรดี ดาผา. (2554). *ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อรทัย หมิ่นนาท. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อำนาจ เถาตระกูล. (2541). *คู่มือการเขียนแผนการสอนเพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.*
- Agthe, R. R. (1980). The elementary principals perceptions of their own and the teacher roles in curriculum decision making. *Dissertation Abstracts International, 40(6), 3076.*
- Brophy. (2006). Curriculum changes and the low-performing high school student an humanistic curriculum perspectives. *Dissertation Abstracts International, 5(2), 228-A.*
- Cave, L. J. (1992). The urban elementary principle as an instructional supervision elementary principle, supervision. *Dissertation Abstracts International, 5(3), 996.*
- Chester, N. M. (1996). *An introduction to school administration: Selected reading.* New York: McMillan.
- Crim. (2006). An investigation of the relationship between saudi teacher's curriculum perspectives and their preference of curriculum development models. *Dissertation Abstracts International, 62(5), 253-A.*
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.).* New York: Harper & Row.

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Journal of Education and Psychological measurement, 30*(3), 608.
- Likert, R. (1987). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Mattox, D. D. (1987). A study of the in-service needs of Illinois public school elementary principals. *Dissertation Abstracts International, 38*(12), 7061-A
- Smith, E. W. (1961). *The educational encyclopedia*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Taba, H. (1963). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace and World.
- White, D. M. (1993). *Elementary principals in the administration of integrated special education programs special education administration*. Arizona: North Arizona University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.954

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวทิพวัลย์ มุลตระกูล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920613 ได้รับความเห็นชอบให้ทำ งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.955

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวทิพย์วัลย์ มุลตระกูล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920613 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.956

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวทิพวัลย์ มุลตระกุล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920613 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

2. โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และโปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของปฏิบัติงานของท่าน

4. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

5. โปรดพิจารณารายการในแต่ละด้านและเขียนเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับปัญหาของท่านเพียง ข้อละ 1 ช่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	การพัฒนาการเรียนการสอนของครู		✓				

คำอธิบายประกอบตัวอย่าง

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ในการสำรวจปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ทิพวัลย์ มุลตระกูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์การทำงาน

ต่ำกว่า 10 ปี

ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน

ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 120 คน ลงมา

ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121-600 คน

ขนาดใหญ่/ ขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ ตามความคิดเห็น
ของท่านอย่างรอบคอบ แล้วตัดสินใจว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อปัญหาดังกล่าวอยู่ใน
ระดับใด ใน 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาเพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	ศึกษา วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551						
2	การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
3	การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์						
4	การกำหนดสัดส่วน วิธีการเรียน เวลาเรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ						
5	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้						
6	ความสามารถของครูในการจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน						
7	ความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตร ไปใช้						
8	การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร ชุมชน						
9	มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยจัดให้มีการวิจัย ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง						
10	การประเมินผลการใช้หลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา						
	2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
11	ส่งเสริมหรือให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัด การเรียนรู้ตามหลักสูตร						
12	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และยึดนักเรียนเป็นสำคัญ						

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
13	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน						
14	นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหา จากประสบการณ์จริง						
15	ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่รู้						
16	ส่งเสริมให้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง						
17	ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียน						
18	จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
19	นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้						
20	ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือตามวิชาเอก						
21	มีการนิเทศการสอนของครูแบบกัลยาณมิตร						
	3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้						
22	ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัด การเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ						
23	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้						
24	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และพัฒนางานด้านวิชาการ						
25	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคล และหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อ และเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้						

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
26	ประเมินและพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา						
	4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
27	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้						
28	สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัย ในชั้นเรียน						
29	สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
30	มีการบริหารจัดการครูให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาผู้เรียน						
31	สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้						
32	มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น						
33	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น						
	5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
34	มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของสถานศึกษา						
35	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา						
36	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง						
37	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้						
38	พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน						

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการของครูวิชาการ

คำแนะนำ โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนางานบริหารวิชาการในแต่ละด้าน โดยทำเครื่องหมาย

ลงในช่อง หน้าข้อความที่เหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง

และแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ส่งเสริมให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

อื่น ๆ โปรดระบุ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ครูในโรงเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

จัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม

ให้ครูเลือกสอนตามความถนัดของตนเอง

อื่น ๆ โปรดระบุ

3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

สำรวจความต้องการเอกสาร หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนและจัดหาซื้อตามความต้องการ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อผลิตและซ่อมแซมสื่อการจัดการเรียนรู้

จัดประกวดสื่อการเรียนรู้

อื่น ๆ โปรดระบุ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- โรงเรียนส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้
- ครูดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยของโรงเรียน
- อื่น ๆ โปรดระบุ

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและประเมินผลการสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ
- ร่วมกันวางแผนและจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับนักเรียน
- ร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัญหาและ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำนวน 38 ข้อ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
1. ศึกษา วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	+1	+1	+1	3	1.00
2. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านวิชาการเพื่อเป็น แนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00
3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00
4. การกำหนดสัดส่วน วิธีการเรียน เวลาเรียน ในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00
5. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
6. ความสามารถของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผน	+1	0	+1	3	.67
7. ความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้	+1	+1	+1	3	1.00
8. การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร ชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00
9. มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยจัดให้มีการวิจัย ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00
10. การประเมินผลการใช้หลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
11. ส่งเสริมหรือให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00
12. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และยึดนักเรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
13. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของ นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด การจัดการแก้ปัญหาจาก ประสบการณ์จริง	+1	+1	+1	3	1.00
15. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและนิสัยใฝ่รู้	+1	+1	+1	3	1.00
16. ส่งเสริมให้ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ อย่างกว้างขวาง	+1	+1	+1	3	1.00
17. ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
18. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
19. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
20. ครูผู้สอนได้เข้าสอนตามวิชาที่ถนัดหรือตามวิชาเอก	+1	+1	+1	3	1.00
21. การนิเทศการสอนของครูแบบกัลยาณมิตร	+1	+1	+1	3	1.00
3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้					
22. ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00
23. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
24. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และพัฒนางานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
25. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาบุคคลและหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
26. ประเมินและพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00
27. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้					
28. สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1.00
29. สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
30. มีการบริหารจัดการครูให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00
31. สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
32. มีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	3	1.00
33. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
34. มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
35. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
36. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	+1	+1	+1	3	1.00
37. ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00
38. พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 27 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการบริหาร
งานวิชาการของครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เขต 1

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.76	14	.84	27	.78
2	.70	15	.81	28	.76
3	.72	16	.81	29	.62
4	.77	17	.82	30	.74
5	.77	18	.79	31	.78
6	.77	19	.78	32	.70
7	.77	20	.81	33	.76
8	.69	21	.81	34	.74
9	.70	22	.71	35	.72
10	.73	23	.78	36	.75
11	.82	24	.66	37	.78
12	.81	25	.65	38	.76
13	.78	26	.29		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวทิพวัลย์ มุลตระกูล
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 60/7 ถนนมาบชลุค-แหลมสน ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21150
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2556-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนวัดมาบชลุค อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา